

Ekspres Bank A/S
Att.: Att.: Bestyrelse og Direktion

1. oktober 2021

Ref. YARO

J.nr. 21-004419

Efterlevelse af påbud og nyt påbud

Afgørelse

Finanstilsynet påbyder Ekspres Bank A/S at foretage en kreditværdigheds-vurdering i overensstemmelse med kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed forud for indgåelsen af en kreditaftale for lån, hvilket indebærer, at banken altid skal vurdere låntagers kreditværdighed på baggrund af dokumenterede oplysninger om låntagers faktiske indtægter, faste udgifter og gældsforhold.

Påbuddet skal efterleves fra den dato, det er modtaget af Ekspres Bank A/S. Det betyder, at Ekspres Bank A/S ikke må yde nye udlån fra denne dato, hvis ovenstående påbud ikke overholdes.

Frist for at dokumentere efterlevelse af påbuddet er den 3. januar 2022. Dokumentation for efterlevelse skal sendes til Finanstilsynet.

Baggrund

Finanstilsynet gav den 20. juni 2019 Ekspres Bank A/S (Ekspres Bank) et påbud om at foretage en kreditværdigheds-vurdering i overensstemmelse med kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed forud for indgåelsen af en kreditaftale, herunder at beregne rådighedsbeløb for alle lån, medmindre lånets størrelse, løbetid, låntagers indkomst m.v. tilsammen tilsiger, at det ikke vil være proportionalt at beregne rådighedsbeløbet. Det følger endvidere af påbuddet, at Ekspres Bank skal indhente dokumentation for låntagers indkomst og gæld, samt dokumentation, der kan belyse, om de af låntager oplyste udgifter er retvisende, hvis låntager har anført få og lave faste udgifter, ligesom banken skal foretage en individuel og realistisk vurdering af, om låntagers rådighedsbeløb er tilstrækkeligt til at kunne servicere lånet.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Ekspres Bank sendte den 20. september 2019 en redegørelse for efterlevelse af påbuddet af 20. juni 2019, og den 19. december 2019 og 7. maj 2020 sendte Ekspres Bank supplerende oplysninger efter anmodning fra Finanstilsynet. Ekspres Bank sendte den 2. juni 2021 opdaterede oplysninger om bankens proces for kreditværdighedsvurdering af forbrugere på baggrund af en anmodning fra Finanstilsynet, og den 25. juni 2021 sendte Ekspres Bank supplerende oplysninger ligeledes efter anmodning fra Finanstilsynet.

Ekspres Bank har oplyst, at banken indhenter en række oplysninger fra låntager blandt andet om låntagers faste udgifter. Herudover indhentes en række individuelle oplysninger om låntager fra eksterne databaser, blandt andet eSKAT, samt en række statistiske oplysninger fra eksterne databaser.

Ekspres Banks "Operational procedure", s. 3, angiver, hvilke af låntagers udgifter der skal dokumenteres. Det fremgår heraf, at

"Kundens oplyste faste udgifter skal valideres. Alt efter hvilken kategori det drejer sig om er det nødvendigt at validere en eller flere af de faste omkostninger:

Bolig: Denne oplysning skal dokumenteres, da den ofte andrager den største del af en kundens fasteudgifter

Varme: Denne oplysning skal ikke dokumenteres.

Vand & El: Denne oplysning skal ikke dokumenteres.

Bil & Leasing: Dette er en udregnet oplysning baseret på kundens kørselsfradrag, og er dokumenteret via dette.

Anden Transport: Den primære udgift til transport består af kundens egen transport i form af bil eller leasing, hvilket udregnes særskilt, hvorfor dokumentationen ligger i denne udregning

Børn – faste omkostninger: Dette er en udregnet oplysning baseret på de faktiske institutions satser i de forskellige kommuner. Det er ikke nødvendigt at indhente yderligere dokumentation omkring dette.

Personlige udgifter: Det er en oplysning fra kunden der dækker elementer såsom personlige forsikringer, medlemskab, etc. og skal i udgangspunktet ikke dokumenteres yderligere."

Det fremgår endvidere af dokumentets s. 6, at

"Der tillades en vis afrunding eller lignende i det kunden indtaster. Til eksempel vil en af kunden oplyst husleje på fx 9.200 DKK om måneden betragtes som værende i overensstemmelse med en faktisk værdi på 9.281,53 DKK. Som tommelfingerregel tillades der en afvigelse på op til 10% af det indtastede beløb, eller 200 DKK, alt efter hvad der er højest."

Ekspres Bank har oplyst, at for lån, der ydes via forretningsområdet "Retail Channel", anvendes indhentet dokumentation for låntagers faste udgifter ikke i grundlaget for vurderingen af låntagers kreditværdighed, i det omfang mindst et af følgende kriterier er opfyldt:

- i. Lånebeløbet ligger mellem 15.000 kr. og 75.000 kr.
- ii. Hvis summen af låntagers eksisterende lån hos Ekspres Bank og det lån, der ansøges om, udgør mere end eller er lig med 75.000 kr.
- iii. Hvis det månedlige afdrag for det ansøgte lån udgør mere end tre pct. af låntagers månedlige indkomst

For lån ydet gennem "Retail Channel", som ligger under de ovenfor listede kriterier, indhentes der ingen dokumentation for låntagers faste udgifter.

Høring

Ekspres Bank fik den 31. august 2021 et udkast til afgørelse i høring med frist til den 22. september 2021. Efter anmodning fra Ekspres Bank blev fristen forlænget til den 27. september 2021. Finanstilsynet modtog høringssvar fra Ekspres Bank den 27. september 2021.

Ekspres Bank har anført, at Ekspres Bank forstår, at udkastet er i overensstemmelse med Finanstilsynet og Forbrugerombudsmandens vejledning om kreditværdighedsvurdering, som gælder for alle kreditgivere. Ekspres Bank har på den baggrund ingen yderligere bemærkninger til udkastet og vil efterkomme påbuddet.

Retlig grundlag

Långivere skal vurdere forbrugerens kreditværdighed, inden de bevilger lån. Det følger af kreditaftalelovens § 7 c:

"§ 7 c. Kreditgiveren skal inden kreditaftalens indgåelse vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Stk. 2. Hvis kreditgiveren og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, som kreditgiveren har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren atter vurdere forbrugerens kreditværdighed.

[Stk. 3.]"

Det fremgår af lovbemærkningerne¹ til kreditaftalelovens § 7 c, at vurderingen af forbrugeres kreditværdighed skal ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet og ikke med henblik på at vurdere långiverens tabsrisiko:

”Bestemmelsen indebærer, at kreditgiveren altid vil skulle indhente fyldestgørende oplysninger og på baggrund af disse oplysninger foretage en vurdering af forbrugeres kreditværdighed. Oplysningerne kan efter kreditgiverens skøn indhentes hos forbrugeren og ved søgning i relevante databaser, fx hos kreditoplysningsbureauer.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets overordnede formål om at øge forbrugerbeskyttelsen, og vurderingen af forbrugeres kreditværdighed skal derfor ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren på baggrund af dennes økonomiske situation ved hjælp af fx løbende indtægter, låneomlægning eller realisation af aktiver vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet, og ikke med henblik på at vurdere kreditgiverens tabsrisiko.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i stk. 2, at kreditgiveren på ny skal foretage en vurdering af forbrugeres kreditværdighed, inden der sker en væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb. Ved ændring af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren endvidere ajourføre de finansielle oplysninger om forbrugeren, som kreditgiveren har registreret.”

EU-Domstolen har fastslået, at det kan være tilstrækkeligt at vurdere en låneansøgers kreditværdighed ud fra de oplysninger, som låneansøgeren selv giver, hvis de er fyldestgørende og vedlagt dokumentation. Långiver har ikke pligt til at foretage en systematisk efterprøvelse af låneansøgerens oplysninger og dokumentation. Det fremgår af præmisserne 35-39 i en præjudiciel afgørelse² fra 2014 om fortolkningen af artikel 8 i forbrugerkreditdirektivet, som kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1 og 2, implementerer:

”35. I denne henseende fremgår det af 26. betragtning til nævnte direktiv, at kreditgivere bør bære ansvaret for at kontrollere den enkelte forbrugers kre-

¹Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (ændring som følge af forbrugerkreditdirektivet), fremsat den 16. december 2009, Folketingstidende 2009-2010, A, L 91 som fremsat, side 51.

²EU-Domstolens dom af 18. december 2014, C-449/13 (Consumer Finance). Sagen vedrørte franske forbrugeres billån og forbrugslån, begge på ca. 150.000 kr. Ifølge den franske forbrugerftalelov fortaber forbrugslånsselskaber helt eller delvist retten til renter, hvis selskabet ikke har efterprøvet forbrugeres kreditværdighed inden bevilling af lån, jf. præmis 10.

ditværdighed, og at de med henblik herpå bør kunne anvende ikke blot oplysninger, som forbrugeren har givet i forbindelse med forberedelsen af den pågældende kreditaftale, men også oplysninger, der er givet under et længelevende forretningsforhold. Denne forpligtelse tilsigter således at ansvarliggøre kreditgiverne og undgå udbetaling af kreditter til forbrugere, der ikke er kreditværdige.

36. Direktiv 2008/48 angiver ikke en udtømmende opregning af de oplysninger, som kreditgiveren skal bruge for at efterprøve forbrugers kreditværdighed, og præciserer heller ikke, om disse oplysninger skal kontrolleres, og på hvilken måde de skal kontrolleres. I stedet giver affattelsen af artikel 8, stk. 1, i direktiv 2008/48, læst i lyset af 26. betragtning til dette, kreditgiveren en skønmargin med henblik på at afgøre, om de oplysninger, denne er i besiddelse af, er tilstrækkelige eller ej til at dokumentere forbrugers kreditværdighed, og om han skal efterprøve disse ved hjælp af andre beviselementer.

37. Heraf følger det for det første, at det påhviler kreditgiveren i hvert enkelt tilfælde og under hensyntagen til de specifikke omstændigheder i forbindelse hermed, at afgøre, om de nævnte oplysninger er brugbare og fyldestgørende med henblik på efterprøvelsen af forbrugers kreditværdighed. I denne henseende kan spørgsmålet om, hvorvidt de pågældende oplysninger er fyldestgørende, afhænge af omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af kreditaftalen, forbrugers personlige situation og det beløb, der er tale om i aftalen. Denne kontrol kan finde sted ved hjælp af dokumentation af forbrugers finansielle situation, men det kan ikke udelukkes, at en kreditgiver kan tage hensyn til det forudgående kendskab til den potentielle låntagers finansielle situation i forhold til det lån, som han kan få tildelt. Simple, uunderbyggede erklæringer, som forbrugeren fremsætter, kan dog ikke i selv kvalificeres som fyldestgørende oplysninger, hvis de ikke er vedlagt dokumentation.

38. For det andet og med forbehold for andet punktum i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2008/48, hvorefter medlemsstaterne kan opretholde kreditgiverens forpligtelse til at søge i en database i deres lovgivning, pålægger direktiv 2008/48 ikke kreditgivere at foretage en systematisk efterprøvelse af rigtigheden af de oplysninger, forbrugeren fremkommer med. Afhængigt af omstændighederne i hvert enkelt tilfælde kan kreditgiveren enten stille sig tilfreds med de oplysninger, som forbrugeren er fremkommet med, eller vurdere, at det er nødvendigt at indhente en bekræftelse af disse oplysninger.

39. På baggrund af ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 8, stk. 1, i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at den på den ene side ikke er til hinder for, at efterprøvelsen af forbrugers kreditværdighed alene sker på baggrund af oplysninger, som denne sidstnævnte er fremkommet med, på betingelse af, at disse oplysninger er fyldest-

gørende, og at simple erklæringer fra forbrugerens side er vedlagt dokumentation, og at den på den anden side ikke pålægger kreditgiveren at foretage en systematisk efterprøvelse af rigtigheden af de oplysninger, forbrugeren fremkommer med.”

Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden har udarbejdet en vejledning, der dels beskriver, hvordan forpligtelsen til at kreditværdighedsvurdere forbrugere *kan* opfyldes, dels giver en række praktiske anvisninger herpå. Vejledningen afspejler Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens fortolkning af gældende ret.

Det fremgår af vejledningen, at der altid *skal* foretages en kreditværdighedsvurdering af den enkelte låntager, uanset lånebeløbets størrelse og formålet med lånet. Vurderingen *skal* foretages på baggrund af fyldestgørende oplysninger om låntagers indtægter, udgifter og gæld, og kreditgiver *skal* sikre, at låntager efter optagelsen af det nye lån vil have et tilstrækkeligt rådighedsbeløb.

Vurdering

Finanstilsynet har konstateret, at Ekspres Bank ikke dokumenterer alle låntagers faste udgifter. Låntagers udgifter til bil og leasing samt anden transport dokumenteres alene på baggrund af låntagers kørselsfradrag. Ekspres Bank lægger desuden låntagers indtastede oplysninger til grund i de tilfælde, hvor låntager har foretaget en afrunding af en fast udgift, der ikke afviger mere end 10 pct. eller 200 kr. fra den faktiske værdi af udgiften.

Finanstilsynet har endvidere konstateret, at for lån ydet gennem ”Retail Channel” anvender Ekspres Bank ikke indhentet dokumentation for låntagers faste udgifter, hvis mindst et af følgende kriterier er opfyldt

- i. Lånebeløbet ligger mellem 15.000 kr. og 75.000 kr.
- ii. Hvis summen af låntagers eksisterende lån hos Ekspres Bank og det lån, der ansøges om, udgør mere end eller er lig med 75.000 kr.
- iii. Hvis det månedlige afdrag for det ansøgte lån udgør mere end tre pct. af låntagers månedlige indkomst

For lån ydet gennem ”Retail Channel”, som ligger under de ovenfor listede kriterier, indhenter Ekspres Bank ingen dokumentation for låntagers faste udgifter.

En kreditværdighedsvurdering skal efter kreditaftalelovens § 7 c i hvert enkelt tilfælde bestå af en individuel vurdering på grundlag af fyldestgørende oplysninger om låntager.

Det er Finanstilsynets vurdering, at Ekspres Bank ikke i tilstrækkelig grad sikrer sig, at bankens kreditværdighedsvurdering af forbrugere sker på baggrund af fyldestgørende oplysninger. Dette skyldes dels, at Ekspres Bank ikke sikrer dokumentation for alle låntagers faste udgifter, herunder i nogle tilfælde ikke anvender indhentet dokumentation for faste udgifter, dels at den dokumentation, som Ekspres Bank anvender for låntagers faste udgifter, ikke i alle tilfælde er tilstrækkelig. Vurderingen af låntagers kreditværdighed er således ikke i alle tilfælde baseret på låntagers faktiske og dokumenterede udgifter.

Når Ekspres Bank baserer vurderingen af låntagers kreditværdighed på udokumenterede oplysninger, herunder ikke anvender indhentet dokumentation, er der risiko for, at de indhentede oplysninger afviger fra låntagers faktiske forhold. Ekspres Bank kan derfor ikke være sikker på, at låntager reelt er i stand til at betale de forudsatte afdrag på lånet.

Finanstilsynet finder desuden, at Ekspres Bank ikke i alle tilfælde sikrer, at der foreligger tilstrækkelig dokumentation for låntagers faktiske faste udgifter. Ekspres Bank dokumenterer f.eks. låntagers udgifter til bil og leasing og anden transport alene på baggrund af låntagers kørselsfradrag. Låntagers kørselsfradrag fortæller ikke noget om låntagers udgifter til f.eks. bilforsikring og leasingydelse og kan derfor afvige fra låntagers faktiske udgifter til bil, leasing og anden transport. Det er således Finanstilsynets vurdering, at Ekspres Bank ikke i alle tilfælde foretager kreditværdighedsvurderingen på baggrund af fyldestgørende oplysninger om låntagers økonomiske forhold.

På baggrund af ovenstående er det Finanstilsynets vurdering, at Ekspres Banks proces for kreditværdighedsvurdering ikke foretages på baggrund af fyldestgørende oplysninger om låntager, og derved ikke er i overensstemmelse med kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1.

Det bemærkes, at Finanstilsynet forventer, at Ekspres Bank, i det omfang dokumentationen for låntagers faste udgifter viser, at låntager konsekvent foretager afrundinger til et lavere beløb end låntagers faktiske udgifter, korrigerer beløbene, da der i modsat fald er risiko for, at beregningen af låntagers rådighedsbeløb ikke er retvisende.

***

På baggrund af Ekspres Banks redegørelse og supplerende oplysninger, er det Finanstilsynets vurdering, at Ekspres Bank ikke lever op til kreditaftalelovens bestemmelser om at foretage en kreditværdighedsvurdering af en forbruger, inden der indgås en kreditaftale.

På den baggrund påbyder Finanstilsynet Ekspres Bank at foretage en kreditværdighedsvurdering i overensstemmelse med kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed forud for indgåelsen af en kreditaftale for lån, hvilket indebærer, at banken altid skal vurdere låntagers kreditværdighed på baggrund af dokumenterede oplysninger om låntagers faktiske indtægter, faste udgifter og gældsforhold.

Påbuddet skal efterleves fra den dato, det er modtaget af Ekspres Bank. Det betyder, at Ekspres Bank ikke må yde nye udlån fra denne dato, hvis ovenstående påbud ikke overholdes.

Frist for at dokumentere efterlevelse af påbuddet er den 3. januar 2022. Dokumentation for efterlevelse skal sendes til Finanstilsynet.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse kan indbringes for Erhvervsankenævnet senest fire uger efter, at den er modtaget. Det følger af § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Klagen skal sendes pr. e-mail til adressen ean@naevneneshus.dk eller pr. post til Erhvervsankenævnet, Toldboden 2, 8800 Viborg, tlf. 72 40 56 00.

Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet. Yderligere information om klagegebyr og opsættende virkning kan findes på Erhvervsankenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/>, og i bekendtgørelse nr. 1135 af 13. oktober 2017 om Erhvervsankenævnet.

Offentliggørelse

Det fremgår af § 354 b i lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet skal orientere offentligheden om sager, som er behandlet af Finanstilsynet, og som er af almen interesse. Finanstilsynet finder, at denne sag er af almen interesse, og påbuddet vil derfor blive offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside.

Med venlig hilsen

Yasmin Rosendahl
Fuldmægtig